

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Δευτέρα 2 Απριλίου 2018
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

Το σύνθημα του ΟΑΕΔ για τα άτομα με ειδικές ανάγκες **εγείρει** στους αποδέκτες του προβληματισμό για τη στάση που πρέπει να τηρεί η πολιτεία απέναντι σε ανθρώπους με ιδιαιτερότητες. Όταν κρατικοί φορείς εμφανίζονται ευαισθητοποιημένοι απέναντι σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, τότε οι πολίτες γενικότερα αισθάνονται ασφαλείς εισπράττοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον της πολιτείας αλλά και την ουσιαστική πρόθεση της να **συνδράμει**, να αγκαλιάσει και να ενισχύσει με κάθε μέσο τη διάθεση των πολιτών της να συμμετέχουν ενεργά στην παραγωγική διαδικασία με τις ιδιαίτερες δεξιότητες του ο καθένας. Άλλωστε, δεν πρέπει να **παραγνωρίζουμε** το γεγονός ότι το επάγγελμα, αναφαίρετο κοινωνικό δικαίωμα, παρέχει τη δυνατότητα σε κάθε άτομο να εκφραστεί, να δημιουργήσει, να παράγει, να έρθει σε επαφή με το κοινωνικό σύνολο και να συνδράμει στην ανέλιξη του. Τα άτομα με ειδικές δεξιότητες διαθέτοντας μεγάλα αποθέματα ψυχικών δυνάμεων έχουν ανάγκη να νιώθουν παραγωγικά και όχι αποκλεισμένα, αποδεκτά και όχι **περιχαρακωμένα** στα στενά όρια της οικογένειας.

Από την εποχή της αρχαίας Αθηναϊκής Δημοκρατίας, όπως μαθαίνουμε από το λόγο του Λυσία «Υπέρ του Αδυνάτου», τα άτομα με ειδικές ανάγκες είχαν, και πρέπει να έχουν, ειδική μεταχείριση από μια δημοκρατική πολιτεία. Η ηθική και υλική ενίσχυση τους είναι δείγμα κοινωνικής ευαισθησίας και ανθρωπιάς. Όταν μερικοί άνθρωποι μειονεκτούν έναντι των άλλων στο πιο **πολύτιμο** αγαθό που υπάρχει, την αρτιμέλεια και την υγεία, τότε **χρέος** των φυσιολογικών ανθρώπων είναι να τους βοηθούν με όποιον τρόπο μπορούν, για να απαλύνουν τον πόνο τους. Δεν εννοούμε, ασφαλώς, μια **ευκαιριακή** ελεημοσύνη που πληγώνει την αξιοπρέπεια τους, αλλά οργανωμένη κοινωνική παρέμβαση, ώστε να εξασφαλίζεται στους ανθρώπους αυτούς αξιοπρεπής ζωή, ασφάλιση και περίθαλψη.

Ο καταλληλότερος τρόπος με τον οποίο θα μπορούσε η πολιτεία να βοηθήσει τους ανάπηρους είναι να τους εντάξει στην παραγωγική διαδικασία. Πρώτα, γιατί οι ίδιοι, ανεξάρτητα από την απόδοση τους -αυτό είναι το τελευταίο που μετράει-, θα νιώσουν, με την προσφορά τους στην κοινωνία, ενεργά και χρήσιμα μέλη της. Έπειτα θα αποκτήσουν αυτοπεποίθηση, αισιοδοξία και θα εφοδιαστούν με ένα από τα ισχυρότερα κίνητρα ζωής, όπως είναι η δημιουργικότητα και οι φιλοδοξίες που κάθε άνθρωπος επενδύει σ' αυτήν. Τέλος, η σχέση με τους άλλους ανθρώπους όχι μόνο θα τους βγάλει από την απομόνωση και τα ψυχικά προβλήματα που αυτή συνεπάγεται, αλλά ενδέχεται και να τους απαλλάξει από σοβαρά συμπλέγματα κατωτερότητας, καθώς μπορεί να δεχτούν τον εαυτό τους, εφόσον και οι άλλοι άνθρωποι τους δέχονται, όπως είναι. Αυτό, φυσικά, είναι ένα πολύ λεπτό σημείο για όλους μας,

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

καθώς σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να **υποτιμήσουμε** την προσφορά τους, να τους μειώσουμε και να τους πληγώσουμε.

Για να ενταχθούν ομαλά τα άτομα αυτά στην κοινωνία, η πολιτεία θα μπορούσε να πάρει και άλλα, πρόσθετα μέτρα. Εάν φροντίζει για τη μόρφωση και την επαγγελματική κατάρτιση τους, ανάλογα με τις δυνατότητες που έχει καθένας, από τη νεαρή τους ηλικία, θα τους βοηθήσει να αποκτήσουν ενδιαφέροντα και να βρουν ευκολότερα εργασία. Για την εύρεση εργασίας θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά και η χορήγηση κινήτρων στους εργοδότες που προσλαμβάνουν αναπήρους. Μπορεί, επίσης, να τους εξασφαλίσει ελεύθερη είσοδο, και σε ειδική θέση στα θέατρα, στους κινηματογράφους και στα στάδια, ώστε να -ψυχαγωγούνται και να συμμετέχουν στις κοινωνικές εκδηλώσεις. Αυτονόητη, τέλος, υποχρέωση της είναι να τους προσφέρει περίθαλψη και, εφόσον δεν έχουν τα μέσα να ζήσουν, τροφή και στέγη σε κατάλληλα ιδρύματα, ώστε να μην παρατηρείται το απαράδεκτο για μια πολιτισμένη κοινωνία φαινόμενο της **επαιτείας**.

(Άρθρο διασκευασμένο από τον τύπο)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80 λέξεις

Μονάδες 25

B. Να γράψετε 2 τίτλους για το κείμενο, έναν ουδέτερο κι έναν με σχόλιο επικριτικό

Μονάδες 6

B1. Αυτό, φυσικά, είναι ένα πολύ λεπτό σημείο για όλους μας, καθώς σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να υποτιμήσουμε την προσφορά τους, να τους μειώσουμε και να τους πληγώσουμε: Τι είδους σύνταξη χρησιμοποιεί ο συγγραφέας; Να δικαιολογήσετε αυτή την επιλογή και να τη μετατρέψετε στην αντίθετή της.

Μονάδες 6

B2. «Δεν εννοούμε, ασφαλώς, μια ευκαιριακή ελεημοσύνη που πληγώνει την αξιοπρέπεια τους, αλλά οργανωμένη κοινωνική παρέμβαση, ώστε να εξασφαλίζεται στους ανθρώπους αυτούς αξιοπρεπής ζωή, ασφάλιση και περίθαλψη.»: Να σχολιάσετε τη φράση σε 80-100 λέξεις.

Μονάδες 10

B3. Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή της τρίτης παραγράφου;

Μονάδες 4

B4. Να γράψετε ένα συνώνυμο για κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: εγείρει, συνδράμει, παραγνωρίζουμε, περιχαρακωμένα, χρέος, πολύτιμο, ευκαιριακή, υποτιμήσουμε, επαιτείας.

Μονάδες 9

Γ. Να ετοιμάσετε ένα κείμενο (450–500 λέξεων) για το περιοδικό του σχολείου σας με θέμα τα Άτομα με ειδικές Ανάγκες. Να αναφερθείτε στους λόγους για τους οποίους η κοινωνία αδιαφορεί για τα προβλήματα των ατόμων αυτών, αλλά και στα μέτρα για την ένταξη τους στην κοινωνία.

Μονάδες 60

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Δευτέρα 2 Απριλίου 2018
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. Το κείμενο αναφέρεται στην ενδεδειγμένη στάση της Πολιτείας απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Αρχικά επισημαίνει πως η ενασχόληση της πολιτείας με τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες παρέχει ασφάλεια στους πολίτες για την ενεργό συμπαράστασή της στα προβλήματά τους. Άλλωστε, η ιδιαίτερη μεταχείριση των ατόμων αυτών συνιστά καθήκον των πολιτών από την αρχαιότητα. Βέβαια, εξάρει την ανάγκη της ένταξης των ΑμεΑ στην παραγωγική διαδικασία, απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή προσωπική και κοινωνική τους εξέλιξη. Τέλος, προτείνει τρόπους για την εκπαίδευση, την ψυχαγωγία και την ομαλή κοινωνική τους ένταξη.

Β.(τίτλος χωρίς σχόλιο): Η υποχρέωση της Πολιτείας να διευκολύνει τη ζωή των ΑμεΑ

(τίτλος με επικριτικό σχόλιο): Άτομα με αναπηρία: παιδιά ενός κατώτερου Θεού ή μιας κατώτερης κοινωνίας;

Β1. Παθητική σύνταξη: Αυτό, φυσικά, είναι ένα πολύ λεπτό σημείο για όλους μας, καθώς σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να υποτιμηθεί η προσφορά τους, να μειωθούν και να πληγωθούν από μας.

Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ενεργητική σύνταξη, καθώς θέλει να δώσει έμφαση στο υποκείμενο που ενεργεί, στηλιτεύοντας μ' αυτόν τον τρόπο τη συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντι στα άτομα με αναπηρία.

Β2. Κύρια μέριμνα μιας σύγχρονης οργανωμένης κοινωνίας είναι η ομαλή ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες μέσα στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Πράγματι, πρόκειται για μια προσπάθεια ανθρωπιστική με απώτερο στόχο την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για εργασία και συμβίωση με τα υπόλοιπα «υγιή» μέλη της κοινωνίας. Βέβαια, σκοπός μιας τέτοιας προσπάθειας είναι η διευκόλυνση της ζωής τους και η ουσιαστική ευκαιρία να απαλλαγούν από την ακούσια ή εκούσια

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

απομόνωσή τους .Είναι ανάγκη, λοιπόν, να μοχθήσουν με όσες δυνατότητες και προσόντα διαθέτουν, ώστε να κερδίσουν μια θέση στη ζωή.

B3 Η συνοχή της τρίτης παραγράφου επιτυγχάνεται με συνδετικές λέξεις:

- α) Η δεύτερη με την πρώτη περίοδο συνδέονται με το «πρώτα» που δηλώνει σειρά.
- β) Η τρίτη με τη δεύτερη περίοδο συνδέονται με το «έπειτα» που δηλώνει προσθήκη
- γ) Η τέταρτη με την τρίτη με τη χρήση της συνδετικής λέξης «τέλος» δηλώνει σειρά.
- δ) Το «φυσικά» που επιτυγχάνει τη συνοχή της πέμπτης με την τέταρτη περίοδο δηλώνει επιβεβαίωση.

B4. εγείρει: προκαλεί

συνδράμει: συμβάλει, συνεισφέρει

παραγνωρίζουμε: παραβλέπουμε

περιχαρακωμένα: περιθωριοποιημένα

χρέος: καθήκον

πολύτιμο: ανεκτίμητο

ευκαιριακή: συγκυριακή, περιστασιακή

υποτιμήσουμε: μειώσουμε

επαιτείας: ζητιανιάς

Γ. Παραγωγή κειμένου- προτεινόμενο σχεδιάγραμμα

Τίτλος: «Αποκλεισμένοι από τη ζωή»

Γλώσσα: κυριολεκτική λειτουργία

Ρηματικό πρόσωπο: κυρίως γ' ενικό- πληθυντικό

Ύφος : σοβαρό, επίσημο, απρόσωπο

Πρόλογος: Αναφορά στις δυσκολίες των ατόμων με ειδικές ανάγκες και στην κοινωνική και επαγγελματική απομόνωση που βιώνουν, λόγω των συνθηκών που επικρατούν στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία.

3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ**Κύριο θέμα:****Α΄ Ζητούμενο: Αίτια αδιαφορίας της κοινωνίας για τα προβλήματα των Ατόμων με ειδικές ανάγκες.**

- Σύγχρονος τρόπος ζωής, αγχώδεις ρυθμοί καθημερινότητας για την ικανοποίηση της υλιστικής μανίας του σύγχρονου ανθρώπου.
- Έλλειψη ελεύθερου χρόνου για πνευματική καλλιέργεια κι ευαισθησία.
- Έκλυση ηθών κι επικράτηση απαξιών στη θέαση παραδοσιακών ανθρωπιστικών αξιών.
- Αστικοποίηση, αποξένωση των ανθρώπων, επιδερμικές ανθρώπινες σχέσεις.
- Ατομικισμός, αδιαφορία, απευαισθητοποίηση για τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα.
- Χρησιμοθηρική αντιμετώπιση των πραγμάτων, ωφελιμιστικό πνεύμα που υπονομεύει την ενασχόληση με τα προβλήματα των ανθρώπων με αναπηρίες.
- Η έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας συνεπάγεται άτομα ανίκανα να αποδεχτούν το διαφορετικό

Μεταβατική παράγραφος: Είναι επιτακτική ανάγκη να αλλάξει καθοριστικά η στάση της κοινωνίας απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες και να διευκολυνθούν να ζήσουν όσο πιο ανώδυνα γίνεται. Απαραίτητο είναι το ουσιαστικό ενδιαφέρον από το σύνολο της κοινωνίας και της πολιτείας.

Β΄ Ζητούμενο: Μέτρα για την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην κοινωνία:

Για να μην καταδικαστούν στην απομόνωση και να καταφέρουν να συμβιώσουν με τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας είναι ανάγκη:

- Να τους δοθεί η ευκαιρία μέσα από ειδική εκπαίδευση να αναπτύξουν τις ιδιαίτερες ικανότητες τους.
- Να τους παρασχεθεί ψυχολογική υποστήριξη από ειδικούς.
- Να διευκολυνθούν οι μετακινήσεις τους και η πρόσβασή τους σε κτήρια.
- Να διαμορφωθούν κίνητρα στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για την πρόσληψη και την απασχόλησή τους.
- Να καλλιεργηθεί μέσω της ανθρωπιστικής παιδείας η απροκατάληπτη συνείδηση και αντιμετώπισή τους από το κοινωνικό σύνολο.
- Να υπάρχει δυνατότητα παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στο χώρο των ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα μετακίνησης.

Επίλογος: Ανακεφαλαίωση, διατύπωση συμπερασμάτων, προτροπής για το μέλλον.